

Wie betaalt, bepaalt

**Over de economische standpunten van het Forum voor Democratie en zijn
financiers**

Kees Stad

21 april 2019

Inhoudsopgave

Klimaat	4
Financierders van rechtse hegemonie	5
In Nederland	6
Alt right Debunken	7

Stemgedrag van partijen als Forum voor Democratie en PVV laat keer op keer zien dat ze rechts en neoliberal beleid ondersteunen. Hun financiers en connecties zijn ook enorm onderdeel van 'het systeem'. Toch weten ze zich te profileren als buitenbeentjes die alternatief beleid zouden willen voeren. Het is dat beeld van anti-partij waar Baudet en Wilders op teren.

Als je wilt bekijken welke ideeën Baudet of Wilders of hun partijen op economisch gebied hebben, krijg je geen antwoord. Dat is geen toeval. Het zijn populisten die vooral aan de macht willen komen om aan de macht te komen. Daarna gaan ze in feite neoliberaal beleid-plus uitvoeren. Alleen vallen ze door de mand als ze dat hardop zouden zeggen. Wie stemt er nu op een man/partij die meer van hetzelfde zegt te willen?

De belangrijkste functie van populistisch nieuwrechts, of alt-right, of welke verzamelterm we ook willen gebruiken, is dat ze de bestaande kapitalistische (wan)orde uit de wind houden. Dat is ook de reden dat er vanuit het bedrijfsleven veel steun voor is. Dat ze nu opkomen - in vele varianten, maar met dat als gemeenschappelijke factor - komt omdat het kapitalistische systeem op dit moment duidelijk op zijn grenzen stuit en in feite zonder hen onhoudbaar zou zijn geworden. Wat alt-right doet is het afleiden van de aandacht voor de werkelijke oorzaken van de crises en die aandacht richten op geconstrueerde fake-oorzaken (met migranten of 'de islam' als voorkeurs-zondebok).

Klimaat

Dat Forum voor Democratie zo hard inzet op het voorkomen van enig zinnig klimaatbeleid, is een goed voorbeeld, dat ook goed aangeeft hoe levensgevaarlijk het is dat dit soort partijen aanslaat. Terwijl het nog nooit zo hard nodig is geweest om wereldwijd ingrijpende maatregelen te nemen om nog wat van het klimaat te redden, komen er steeds meer politieke krachten aan de (parlementaire) macht die precies het tegenovergestelde willen en doen. Denk Trump in de VS, maar ook Bolsonaro in Brazilië, Duterte in de Filipijnen en zovele andere nieuwe machthebbers in Europa en elders.

De afgelopen maanden hebben we ook goed kunnen zien hoe alt right in Nederland in staat is om gemeenschappelijk op te treden tegen de opkomst van een klimaatbeweging door die op alle mogelijke manieren te proberen te frustreren en de grond in te stampen. Het was duidelijk niet de bedoeling dat jongeren op het idee zouden komen om wat te ondernemen, en daadwerkelijk in actie te komen voor hun (en onze) toekomst door structurele economische hervormingen te eisen. Je ziet dan een soort gerichte aanval ontstaan op die beweging, met alle mogelijke middelen. Vooral op sociale media, maar ook 'in real' wordt er van alles uit de kast getrokken om deelnemers aan die protesten te bedreigen. Het 'front' loopt dan van extreemrechtse leiders als Baudet en Wilders tot aan 'media' als geenstijl en alle trollenlegers daartussen. Volstrekt verzonden feiten en beschuldigingen op sociale media spelen een hoofdrol. Dit is geen centraal georganiseerde campagne, maar een 'strategie zonder strategen' waarin de deelnemers elkaars verhalen dankbaar overnemen.

Tegelijkertijd wordt de boodschap verspreid dat alle alarmistische klimaatverhalen onzin zijn en zelfs een mysterieus complot zouden zijn. Dit verklaart voor een groot deel de opkomst van Baudet bij de verkiezingen. Dit verhaal willen veel mensen ook graag horen: er is niets aan de hand, je kunt gewoon lekker doorgaan met vliegen/consumeren/leven. Maar nu ook nog u aangeboden door een frisse politieke partij die tegen de rest is, tegen dat 'kartel' dat ook nog eens links zou zijn.

Een variant op deze strategie zagen we eerder ook met het door alt right coupen van de Gele Hesjes in Nederland, en die te richten op verzet tegen migratie en het onbetekenende Marrakesh verdrag.

Alsof ze Gramsci bestudeerd hebben, willen Baudet en anderen van het Roze Khmer-kamp voorkomen dat er bewegingen ontstaan die de vingers wel wijzen op de juiste economische oorzaken van de huidige ellende. Zij hebben nu (net als in het VK met Brexit) de hegemonie, met behulp van de volgzame media en gesteund door vermogende ondernemers en zullen er alles aan doen om te voorkomen dat ze die kwijtraken aan basisbewegingen die een heel andere richting op willen gaan.

Daarom schurken ze ook tegen hardcore extreemrechts aan. Die zijn nuttig als knokkers om linkse clubs en activisten aan te vallen. Dat is dan ook wat ze onderscheidt van 'gewoon' neoliberal rechts, dat tenminste nog zijn best doet om afstand te houden van werkelijke fascist. Maar een van de gevolgen van de opkomst van 'alt-rechts' is dat ook daar de grenzen vervagen. Alles wordt verder naar rechts getrokken.

Financierders van rechtse hegemonie

Het lijkt allemaal een spontaan gebeuren maar er wordt natuurlijk aan gewerkt en aan opgebouwd en het kost allemaal een hoop geld. In het geval van de VS is er veel duidelijk geworden over de financiers van alt right. Met name de miljarden van Robert Mercer en Carl Icahn - beide steenrijke hedgefundeurs - speelden een belangrijke rol bij de opkomst van Trump en het media-netwerk van Steve Bannon (*). Maar er zijn nog veel meer grote ondernemers die extreemrechts financieren en opmerkelijk veel van hen zitten in de internet-business.

Natuurlijk is er ook nog een keur aan gewone multinationals die in de verkiezingskas van Trump gestort hebben. Een schrijnend recent voorbeeld van financiers van Trump wordt geboden door de strijd van de tomatenplukkers in Florida, die fastfoodrestaurantketens proberen aan te zetten om een leefbaar loon te betalen aan de plukkers. Zoals het Wendy's concern, dat miljoenen aan Trump geeft.

Nadat Trump aan de macht kwam in de VS, is Steve Bannon naar Europa getrokken om daar een vergelijkbaar proces te helpen veroorzaken. Naar verluidt heeft hij een fonds in Brussel gevestigd voor een Europees conservatief netwerk (The Movement), met de lokale corporate lawyer Mischaël Modrikamen als manager (Guardian over Bannon in Europa). Niet alle extreemrechtse Europese organisaties zijn makkelijk op een lijn te krijgen. Enkele thema's (pro of contra Israël, en Rusland) zorgen voor conflicten en Bannon waakt ervoor om niet met de echte knalharde fascisten in zee te gaan. Bovendien is hij nogal Katholiek. Misschien is dat wel de reden dat Baudet de laatste tijd zo loopt te lonken naar Jezus en de Christelijke religie. In ieder geval heeft Baudet zelf geen scrupules om met die echte fascisten in konklaaf te gaan. Laatst deed hij dat nog met de Russische fascist en Putin-adviseur Alexander Doegin, die hem daarna ook prompt veren in de reet ging steken (NRC 24/03/2019).

In Nederland

In Nederland gaat het natuurlijk wat rustiger met financiering van dergelijke partijen. Wilders werd door extreem conservatieve christelijke clubs rond David Horowitz uit de VS betaald en door Israel.

Over de geldschieters van Baudet en de FVD is niet zo heel veel bekend. De groep gaat er prat op dat het door de eigen sympathisanten wordt gefinancierd. Met crowdfunding werd naar eigen zeggen in 2017 84.473 euro opgehaald van „1.375 Nederlandse particuliere donateurs”. Maar toen werd ook bekend dat er steun kwam van ACRE, die ook in 2019 veel vreugde toont (pdf) in de verkiezingsuitslag van FvD in Nederland ACRE is een verbond van conservatieve bedrijfslevenminnende organisaties waaronder de Amerikaanse Republikeinse Partij en is opgezet om subsidies te kunnen doorsluizen (NRC 12/03/2017).

Een ander geldbron is mede-oprichter en bankier Henk Otten (die nota bene bij Lehman Brothers in de Londense City heeft gewerkt, hoeveel 'kartel' wil je hebben?). Otten wordt fractievoorzitter voor FvD in de senaat en roept af en toe dat Baudet wat moet dimmen. Hij is oprichter van het bedrijf Ms2 Capital ('management-advisering'). Otten is de man achter de schermen bij FvD. Nog zo'n bankier die hoog in FvD zit is Ralf Dekker, voor FvD gekozen in de provinciale staten van Noord Holland en tevens commissaris van tabaksmultinational Philip Morris.

ook prominent in het FvD is hoogleraar *corporate governance & capital markets* Paul Frentrop wiens leerstoel wordt gefinancierd uit de omstreden stichting Topas, wat in feite oneigenlijk gebruik is van pensioengelden van havenarbeiders. Het Leidse radicaliseringsbolwerk van Cliteur heeft ook zo zijn financiers evenals het Wetenschappelijk Instituut van FvD dat op zijn website pronkt met onderzoeksbeurzen van 5000 euro maar niets onthult over zijn eigen financiering. Eenmaal verkiezingen winnend, krijgen partijen een deel van hun financiering trouwens gewoon uit de staatskas.

Alt right Debunken

Stemgedrag van partijen als Forum voor Democratie en PVV laten keer op keer zien dat ze rechts en neoliberaal beleid ondersteunen. Hun financiers en connecties zijn ook enorm onderdeel van ‘het systeem’. Toch weten ze zich te profileren als buitenbeentjes die alternatief beleid zouden willen voeren. Het is dat beeld van anti-partij waar Baudet en Wilders op teren en dat op het oog makkelijk doorgeprikt zou moeten kunnen worden. Het publiceren van feitelijke informatie over bijvoorbeeld het stemgedrag lijkt echter weinig effect te hebben op de aanhang. Onderzoeken en publiceren van de geldschieters blijft belangrijk. Maar er moeten ook inventieve communicatiestrategieën uitgevonden worden door activisten, vooral op sociale media, om de betovering ongedaan te maken.

Minstens zo belangrijk blijft het werk om naar buiten te brengen wie er werkelijk de touwtjes in handen hebben in de wereld en verantwoordelijk zijn voor onze ellende. Dat zijn natuurlijk niet arme mensen die gedwongen worden om te migreren, of scheefhuurders, maar degenen die van hun uitbuiting en van de verwoesting van de natuur profiteren. En dat zijn precies dezelfde mensen die nu de opkomende extreemrechtse partijen financieren.

(*) Zie hier over mercer eerder. Uit de Panama Papers bleek dat Mercer zijn kapitaal ge-offshored heeft om er vrijelijk mee te kunnen schuiven

nl.anarchistlibraries.net

Kees Stad
Wie betaalt, bepaalt
Over de economische standpunten van het Forum voor Democratie en zijn financiers
21 april 2019

www.globalinfo.nl
Eerder gepubliceerd in BdO #2 2019: Voedsel

a-bieb.nl